

Қазақстан Республикасының "жасыл экономикаға" көшуі жөніндегі тұжырымдаманы іске асыру жөніндегі 2013 - 2020 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 31 шілдедегі № 750 қаулысы

«Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдама туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 30 мамырдағы № 577 [Жарлығын](#) іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдаманы іске асыру жөніндегі 2013 – 2020 жылдарға арналған [іс-шаралар жоспары](#) (бұдан әрі – жоспар) бекітілсін.

2. Орталық және жергілікті атқарушы органдар, сондай-ақ жоспардың орындалуына жауапты мүдделі ұйымдар:

1) жоспарды іске асыру жөніндегі шараларды қабылдасын;

2) жылдың қорытындысы бойынша 1 ақпаннан кешіктірмей Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігіне жоспардың іске асырылу барысы туралы ақпарат берсін.

3. Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігі жылдың қорытындысы бойынша 20 ақпаннан кешіктірмей Қазақстан Республикасының Үкіметіне жоспардың іске асырылу барысы туралы жиынтық ақпарат берсін.

4. Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің Кеңесі жылдың қорытындысы бойынша 20 наурыздан кешіктірмей Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігіне жоспардың орындалу барысы туралы жиынтық ақпарат берсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің Кеңесіне жүктелсін.

6. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

*Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі*

С. Ахметов

**Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі
тұжырымдаманы іске асыру жөніндегі 2013 – 2020 жылдарға
арналған іс-шаралар жоспары**

P/c №	Іс-шараның атауы	Аяқтау нысаны	Орындауға жауаптылар	Орындау мерзімі	Қажетті қаржыландыру көлемі (млн. теңге)*
1	2	3	4	5	6
1. Нормативтік-құқықтық, институционалдық және кадрлық қамтамасыз ету					
«Жасыл экономиканың» нормативтік-құқықтық базасы (оның ішінде, мемлекеттік және салалық бағдарламалар)					
1	«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын әзірлеу	Қазақстан Республикасы Заңының жобасын Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің Кеңесіне	ЭБЖМ (жинақтау), Қоршағанортaмині, ИЖТМ, АШМ, Қаржымині, Әділетмині	2014 жылғы наурыз	талап етілмейді
2	Мемлекеттік органдардың стратегиялық жоспарлары мен аумақтарды дамыту бағдарламаларын Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдама ережелеріне сәйкес келтіру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	ЭБЖМ (жинақтау), Қоршағанортaмині, ӨДМ, МГМ, ИЖТМ, АШМ, облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері	2014 жылғы сәуір	талап етілмейді
3	Салалық бағдарламаларды Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдама ережелеріне сәйкес келтіру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	ЭБЖМ (жинақтау), МГМ, ИЖТМ, АШМ, Қоршағанортaмині	2014 жылғы сәуір	талап етілмейді
4	Аумақтарды дамытудың өңірлік бағдарламаларына Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдама ережелеріне сәйкес «жасыл экономикаға» көшу жөніндегі іс-шараларды енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Қоршағанортaмині (жинақтау), облыстардың, Астана және Алматы	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді

			қалаларының әкімдері		
Институционалдық қамтамасыз ету					
5	Қазақстан Республикасы Президентінің жанынан «Жасыл экономикаға» көшу жөніндегі кеңесті құру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігіне ұсыныстар	Қоршағанортанині (жинақтау), ЭБЖМ	2013 жылғы тамыз	талап етілмейді
6	Энергия аудиттері нәтижелерін, ірі кәсіпорындар шығарындыларының деңгейі мен құрамын, су ресурстары жай-күйінің көрсеткіштерін, ауыл шаруашылығының өнімділігін, ҚТҚ және өнеркәсіп қалдықтары қоқыстарының жай-күйін және басқаларын қоса алғанда, «Жасыл экономиканың» барлық индикаторлары бойынша жалпымемлекеттік және ведомстволық статистикалық ақпаратты, сондай-ақ әкімшілік деректерді жедел жинауды және оның ашықтығын жетілдіру жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу	СА бұйрығы	СА (жинақтау), Қоршағанортанині	2014 жылғы 3-тоқсан	талап етілмейді
7	Статистикалық жұмыстар жоспары шеңберінде Қазақстан Республикасының «Жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдаманы іске асыруды бағалау және бақылау үшін қажетті статистикалық деректерді жинауды тұрақты негізде қамтамасыз ету	Қоршағанортаниніне ақпарат	СА	үнемі	талап етілмейді
8	Экономикалық даму деңгейін, экологиялық жағдайды, халықтың денсаулығын, таза сумен қамтамасыз етуді және басқаларын қамтитын өңірлер үшін халықтың өмір сүру деңгейінің кешенді «жасыл» көрсеткішін құру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортанині (жинақтау), ЭБЖМ, ДСМ, ӨДМ, облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері	2014 жылғы 1-тоқсан	талап етілмейді
9	Экологиялық қолайлылық дәрежесі бойынша өңірлерді жіктеудің (әртараптандырудың) жаңа жүйесін әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Қоршағанортанині (жинақтау), ӨДМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
«Жасыл экономикаға» көшуді кадрлық қамтамасыз ету					
10	«Жасыл экономика» үшін кадрларды дайындау бойынша мемлекеттік білім беру тапсырысын бөлу	БҒМ бұйрығы	БҒМ	жыл сайын маусым	020 «Жоғары білімді мамандарды дайындау және білім алушыларға әлеуметтік көмек көрсету» бағдарламасы бойынша

					мемлекеттік тапсырыс шеңберінде
11	2020 жылға дейін өңірлер мен мамандықтар бөлінісінде өнеркәсіптік кластерлерде еңбек ресурстарына қажеттілікті бес өндірістік кластерде айқындау	Еңбекминіне ақпарат	Қоршағанортамині (жинақтау), облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері	2013 - 2020 жылдар	талап етілмейді
12	«Электр энергетикасы», «Жылу энергетикасы», «Ауыл шаруашылығын электрмен қамтамасыз ету» мамандықтарының білім беру бағдарламаларына қоршаған ортаны қорғау және ресурстардың өнімділігі мәселелері бойынша элективті курстарды қосу мәселесін пысықтау	Қоршағанортаминіне ұсыныстар	БҒМ	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
13	«Жасыл экономикаға» көшу шеңберінде ЖОО-ларда «Экология және орнықты даму» пәнінің мазмұнын жетілдіру мәселесін пысықтау	Қоршағанортаминіне ақпарат	БҒМ	2013 жылғы қазан	талап етілмейді
14	Жергілікті атқарушы органдардың мамандары үшін «жасыл экономика» бойынша оқыту семинарларын ұйымдастыру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	БҒМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
15	Шетелдік мамандарды шақыра отырып, «жасыл экономика» мәселелері бойынша ғылыми конференциялар мен семинарлар, «дөңгелек үстелдер» ұйымдастыру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	БҒМ (жинақтау), Қоршағанортамині, МҚІА (келісім бойынша)	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
16	«Жасыл экономика» мәселелері бойынша мемлекеттік қызметшілер үшін біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру жөнінде ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортамині (жинақтау), МҚІА (келісім бойынша)	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
17	«Жасыл экономика» салалары бойынша ғылыми жобаларға мониторинг жүргізу және одан әрі коммерцияландыру үшін неғұрлым тиімді жобаларды айқындау	Қоршағанортаминіне ақпарат	БҒМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
18	«Жұмыспен қамту 2020» Жол картасы бағдарламасы бойынша жұмыс берушілердің қажеттілігі шеңберінде «жасыл экономика» мамандарын даярлауды, қайта даярлауды және біліктілігін арттыруды қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Еңбекмині (жинақтау), облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Ақпараттық қолдау					
19	Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдаманы іске асыруды бағалау және бақылау, сондай-ақ Қазақстан	Қазақстан Республикасының	ЭБЖМ (жинақтау), Қоршағанортамині	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді

	Республикасы Үкіметінің Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдаманы іске асыру жөніндегі 2013 - 2020 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарын іске асыруға байланысты экономикадағы өзгерістерді болжау үшін экономикалық модельді әзірлеу бойынша ұсыныстар енгізу	Үкіметіне ұсыныстар			
20	«Жасыл экономикаға» көшуді үйлестіру жөніндегі бағдарламалық-аппараттық талдамалық кешенді құру және оны сүйемелдеуді қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортанині (жинақтау), КҚМ, ЭБЖМ, МГМ, ИЖТМ, ӨДМ, АШМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
21	Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдаманы іске асыру барысын ақпараттық жариялау жөніндегі медиа-жоспарды әзірлеу және бекіту бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортанині (жинақтау), МАМ, мүдделі мемлекеттік органдар	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді

2. Су ресурстарын орнықты пайдалану шаралары

Суды пайдаланудың тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар

22	Мыналарды: - пайдаланылатын ауыл шаруашылығы дақылдарын суғару тиімділігін арттыруға, су сыйымдылығын төмендетуге, суару арналарындағы ысырапты азайтуға бағытталған шараларды; - өнеркәсіпте суды пайдалану тиімділігін арттыру бойынша шараларды; - сумен жабдықтау және суды бұрудың муниципалды кәсіпорындарының суды пайдалану тиімділігін арттыру бойынша шараларды іске асыру тиімділігін үнемі қадағалау тетігін; - сутехникалық құрылыстарды салу мен жаңғыртуға арналған операциялық шығындарды және күрделі шығыстарды толық өтеуге, сондай-ақ суды пайдалану тиімділігін арттыруға бағытталған ынталандыру шаралары бойынша ұсыныстар әзірледі; - сумен жабдықтауды жақсартуға (мысалы, дамбалар салу, оның ішінде мемлекеттік – жеке меншік әріптестік негізінде) бағытталған неғұрлым қолайлы инфрақұрылымдық жобаларды инвестициялық бағалауды, басымдық беруді және олардың қысқа тізімін құруды қамтитын суды пайдаланудың тиімділігін арттыруға бағытталған 2014 - 2040 жылдарға арналған Су ресурстарын басқарудың мемлекеттік бағдарламасын әзірлеу	Қазақстан Республикасының Президентінің Жарлығының жобасы Қазақстан Республикасы Президентінің Әкімшілігіне	Қоршағанортанині (жинақтау), ӨДМ, АШМ, ТМРА, облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері	2013 жылғы қазан	талап етілмейді
23	Табиғи монополиялар субъектілерінің тұтынушыларға жеке және жалпыүйлік су тұтынуды есептеу аспаптарын орнатуды қамтамасыз ету жөнінде Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шаралар қабылдау	Қоршағанортаниніне ақпарат	ӨДМ (жинақтау), ТМРА, облыстардың, Астана және Алматы	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді

			қалаларының әкімдері		
Су ресурстарын басқаруды оңтайландыру және су құнын қайта қарау жөніндегі іс-шаралар					
24	Қолданыстағы барлық субсидияларға талдау жасау және - суды пайдаланушылардың су үнемдеу технологияларына жылдам көшуін ынталандыру мақсатында субсидияларды қайта қарауға; - су үнемдеу технологияларына көшуді ескере отырып, суды тұтынуға лимиттерді белгілеу бойынша есептеулер мен тетіктердің негізділігі мен ашықтығын қамтамасыз етуге; - коммуналдық кәсіпорындарға және өзге де пайдаланушы ұйымдарға су инфрақұрылымын салуға және жаңғыртуға арналған шығындарын өтеу бойынша мүмкіндіктер беруге; - су пайдаланудың тиімді технологияларын, оның ішінде суды реттеуді автоматтандыру, суды есептеуді ретке келтіру және гидромелиоративтік жүйелердің техникалық жай-күйін жақсартуды мемлекеттік қолдау түрлерін кеңейтуге бағытталған субсидиялаудың жақсартылған моделі бойынша ұсыныстар әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині (жинақтау), АШМ, ИЖТМ, ӨДМ	2014 жылғы маусым	талап етілмейді
Сумен жабдықтау саласындағы іс-шаралар					
25	Қазақстанның жерасты суларының картасын жасау бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ИЖТМ (жинақтау), Қоршағанортaмині	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
26	Трансшекаралық өзендер бойынша шектес елдермен арадағы Қазақстан Республикасының жұмыс істейтін бірлескен комиссиялары мен жұмыс топтарын кадрлық және ұйымдық тұрғыдан нығайту және олардың қызметін одан әрі жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині (жинақтау), СІМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Су ресурстары саласында қауіпсіздікті арттыру жөніндегі шаралар					
27	Су объектілеріне зиянды әсерлердің шекті рұқсат етілетін нормативтерін халықаралық нормаларға сәйкестендіру үшін оларды қайта қарау және жанартылған нормативтердің сақталуын бақылауды күшейту бойынша ұсыныстар әзірлеу	Қоршағанортaминінің бұйрығы	Қоршағанортaмині (жинақтау), ДСМ, ИЖТМ	2014 жылғы маусым	талап етілмейді
3. Орнықты және өнімділігі жоғары ауыл шаруашылығын дамыту жөніндегі шаралар					
Ауыл шаруашылығында су ресурстарын үнемдеу жөніндегі шаралар					
28	2013 - 2040 жылдарға арналған Су ресурстарын басқарудың мемлекеттік бағдарламасында (қабылданған жағдайда) мына индикаторлар мен шараларды ескеру: - ауыл шаруашылығындағы суды пайдалану мөлшерін 8 млрд. м ³ дейін қысқарту және ауыл шаруашылығы өнімінің су сыйымдылығын 300 м ³	Қазақстан Республикасы Президенті Жарлығының жобасы	Қоршағанортaмині (жинақтау), АШМ, тиісті облыстардың әкімдері	2013 жылғы қазан	талап етілмейді

	тоннасына дейін төмендету бойынша 2030 жылға қарай түпкілікті мақсатқа қол жеткізу үшін 2015, 2020, 2025 жылдарға арналған аралық мақсаттарды алға қою; - суару технологияларын жетілдіру есебінен су ресурстарын үнемдеу әлеуетін бағалау, сондай-ақ неғұрлым жетілдірілген технологияларға көшу әдістерін әзірлеу (мысалы, су ағызып суарудан немесе жаңбырлатып суландырудан тамшылатып суаруға және т.б. көшу); - ауыл шаруашылығы дақылдары мен суару технологияларын, сондай-ақ су тұтынудың нақты үлесті мөлшерін көрсетіп, барлық қазіргі және жоспарланған суармалы жерлердің картасын жасау; - су ресурстарын үнемдеу әлеуетін бағалау және күріш пен мақтаны суды аздау тұтынатын дақылдарға ауыстыру орындылығын талдау, оның ішінде баламалы ауыл шаруашылығы дақылдарын өндіруге көшу үшін инфрақұрылымға қажет инвестицияларды бағалап, оларды өсіру жөнінде ұсыныстар әзірлеу				
29	Қазақстан үшін аса тартымды қолжетімді жылыжай технологиялары және басымдық шешімдерді анықтау бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	АШМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
30	Жылыжай өндірісі нарығының нақтыланған көлемі бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	АШМ (жинақтау), облыстардың әкімдері	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
31	Жергілікті фермерлер мен халықаралық инвесторлар арасында жылыжай бизнесінің инвестициялық тартымдылығын арттыру үшін ынталандыру тетіктері бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	АШМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
32	Шалғайдағы мал шаруашылығын дамыту мақсатында жайылымдық жерлерді суландыру әлеуетін бағалау	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	АШМ (жинақтау), облыстардың әкімдері	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Қаржыландыру көздеріне қолжетімділікті оңтайландыру жөніндегі шаралар					
33	Ауыл шаруашылығы жобаларын ұзақ мерзімді қаржыландырудың нақты құралдары бойынша, оның ішінде орнықты ауыл шаруашылығы қағидалары мен практикасын ынталандыру және енгізу үшін қарыздар бойынша кепілдіктер, пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау немесе мемлекеттік қолдаудың өзге шаралары нысанында ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	АШМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
34	Фермерлер мен экономиканың ауыл шаруашылығы секторына кредит берумен айналысатын жеке меншік қаржылық ұйымдар қызметкерлерінің біліктілігін арттыру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	АШМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
35	Жер ресурстарын пайдалану тиімділігін арттыру мақсатында ауыл шаруашылығы өнімдерін өндірушілерді субсидиялау тетігін қайта қарау	Қазақстан Республикасының	АШМ (жинақтау), ККМ, облыстардың	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді

	бойынша ұсыныстар енгізу (оның ішінде өнімділікті арттыру, жердің тозуын қысқарту және қалпына келтіру) мысалы, жерді нөлдік өңдеуге арналған техниканы, тамшылатып суаруға арналған жабдықтар мен инфрақұрылымды пайдалану, энергия үнемдейтін көлік құралдары мен жабдықтарды қолдану, фермерлердің көлік шығындарын қысқарту үшін, тауарлы балық өсіру үшін жол инфрақұрылымын жаңарту	Үкіметіне ұсыныстар	әкімдері		
Шарттық негізде шаруашылық жүргізетін фермалар құру үшін инвесторлар тарту жөніндегі іс-шаралар					
36	Әлеуетті инвесторлар үшін көшпелі тұсаукесер шараларын (роуд-шоу) жүргізуді қоса алғанда, шарттық негізде шаруашылық жүргізетін фермалар құру үшін шетелдік инвестициялар тарту бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	АШМ (жинақтау), облыстардың әкімдері	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
«Жасыл» ауыл шаруашылығы қағидаттарын енгізу					
37	Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдамада, салалық бағдарламалық құжаттарда және аумақтарды дамыту бағдарламаларында көзделген «Жасыл ауыл шаруашылығының алты қағидатын» көрсету тетігі бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасы Үкіметіне ұсыныстар	АШМ (жинақтау), ЭБЖМ, облыстардың әкімдері	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
38	«Тағам қауіпсіздігі туралы» КО техникалық регламентіне өзгерістер енгізу және халықаралық талаптарға сай келетін органикалық (экологиялық) өндірістегі ауыл шаруашылығы өнімдеріне мемлекетаралық стандарттар әзірлеу	тиісті нормативтік құқықтық акті	АШМ (жинақтау), ИЖТМ, ЭБЖМ	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
4. Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі шаралар					
Тұрғын және коммерциялық ғимараттарда энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар					
Тарифтер белгілеу және қаржылай қолдау көрсету арқылы ынталандыру жасау					
39	Электр және жылу энергиясына баға белгілеудің шығынды тетіктерінен оларды өндіру және беру тиімділігін ынталандыратын тетіктерге көшу бойынша ұсыныстар енгізу және «жол картасын» жасау, тарифтерді айқындау үшін операциялық және инвестициялық көрсеткіштердің салыстырмалы талдауларын пайдалану бойынша ұсыныстар әзірлеу, сондай-ақ тұтынушылардың жылу және электр энергиясын ұқыпты пайдалануын ынталандыру мақсатында тұтынушылар топтары бойынша әртараптандырылған тарифтерді пайдалану практикасын жалғастыру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ИЖТМ (жинақтау), ТМРА	2014 жылғы шілде	талап етілмейді
40	Халықтың әлеуметтік тұрғыдан осал топтары үшін (мүгедектер, жалғыз басты қарт азаматтар және т.б.) қолдау түрлерін жаңарту кеңейту бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршаған ортаны (жинақтау), ТМРА, ӨДМ, Еңбекмині, ИЖТМ, облыстардың, Астана	2014 жылғы маусым	талап етілмейді

			және Алматы қалаларының әкімдері		
41	Ғимараттарда энергия тиімділігін арттыруды ынталандыру үшін қолданыстағы мемлекеттік қолдау тетіктерін гранттар, пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау және т.б. сияқты шаралармен толықтыру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ИЖТМ (жинақтау), ЭБЖМ, ӨДМ	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
42	Ғимараттарда энергия тиімділігін іске асыру жөніндегі шараларды ынталандыру үшін Қазақстан Республикасының облыстары деңгейінде ТКШ жаңғырту бағдарламасы шеңберінде қаражатты қайта бөлу бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ӨДМ (жинақтау), ЭБЖМ, ИЖТМ, облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Басқару құрылымы					
43	Мемлекеттік энергетикалық бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның штаттық санын арттыру арқылы мониторинг және стандарттар мен тетіктердің энергия тиімділігін арттыру үшін жеткілікті мөлшерде ресурстар санын бөлу бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ИЖТМ (жинақтау), Қоршаған орта министрі, ЭБЖМ	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Материалдар мен жабдықтардың жергілікті өндірісін ұйымдастыру					
44	Жылу өткізбейтін материалдар, терезелер және оқшауланған тұрбалар өндіретін ұлттық салаларды, сондай-ақ энергия тиімді жабдықтар мен материалдар өндіретін басқа да кәсіпорындарды мемлекеттік қолдау бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ИЖТМ (жинақтау), Қоршаған орта министрі, ЭБЖМ, ӨДМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Техникалық іс-шаралар					
45	Барлық ғимараттарда және коммуналдық кәсіпорындарда энергоаудитті 2015 жылдың соңына дейін, одан әрі 5 жылда бір рет жүргізе отырып, Қазақстан Республикасы облыстарының деңгейінде өңірлік іс-шараларды, сондай-ақ субсидиялау жөніндегі ықтимал шараларды әзірлеу	ӨДМ-ге ақпарат, ИЖТМ	Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
46	Энергия тиімділігі жөнінде барлық ғимараттарды міндетті таңбалау бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ИЖТМ (жинақтау), ӨДМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
47	Энергия тиімділігі класы бойынша энергия пайдаланушы техниканың таңбалануын жеткілікті бақылауды қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ИЖТМ (жинақтау), Қаржы министрі	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
48	Энергия тиімділігі мен энергия үнемдеуді арттыру мақсатында Қазақстан қалаларын көшелік жарықтандырудың техникалық жай-күйіне бағалау жүргізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының	2014 жылғы маусым	талап етілмейді

			әкімдері		
49	Энергия үнемдеу бөлігінде (тұрғын үй және қоғамдық ғимараттардың электр жабдықтары, жылу желілері, азаматтық ғимараттардың энергияны пайдалануы және жылууды сақтауы) нормативтік-техникалық құжаттарды жетілдіру жөніндегі ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ӨДМ (жинақтау), ИЖТМ	2014 жылғы маусым	талап етілмейді
50	Аумақтарды дамыту бағдарламаларының аясында салалық бағдарламаларға сәйкес коммерциялық және тұрғын үй ғимараттарындағы энергия тиімділігін арттыру саласындағы техникалық іс-шараларды іске асыру бойынша шараларды көздеу, соның ішінде: - қазандықтарға аудит жүргізу, оларды жаңғырту жоспарын әзірлеу немесе ескірген және тиімсіз қазандықтарды ауыстыру; - жылумен жабдықтау жүйесін кеңейту немесе оған басқа да өзгерістер енгізу кезінде жылу мен электр энергиясын аралас өндірудің қолжетімді мүмкіндіктерін барынша тиімді пайдалану; - жылу желілерінің және үйшілік жүйелердің ескі құбырларын жаңа оқшауландырылған түрлерге ауыстыру; кіші диаметрлі құбырларды басым түрде ауыстыру; - есепке алу аспаптарын, автоматтандырылған жылыту пункттерін міндетті түрде орната және энергия сақтау жабдықтарын қолдана отырып, күрделі жөндеу жүргізу сәтінде ғимараттарды терможаңғырту; - соңғы жылу оқшаулағыш стандарттарын сақтай отырып, жаңа ғимараттар салу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Өнеркәсіпте энергия тиімділігін жоғарылату жөніндегі іс-шаралар					
51	Экспортқа бағытталған энергияны көп қажет ететін салаларда қызметін жүзеге асыратын кәсіпорындарға электр және жылу энергиясына тарифтердің нарықтық деңгейіне ауысуға байланысты шығындарды уақытша өтеу жөніндегі ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ИЖТМ (жинақтау), ТМРА, ЭБЖМ, ӨДМ, БҚА	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
52	Энергия тиімділігі стандарттарын әзірлеу және барлық өндірістік жабдықтарды сертификациялау бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Көлік секторында энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар					
53	Жанармайға (соның ішінде СКГ – сұйытылған көмірсутегі газы және КТГ – компримирленген табиғи газ) және энергияның перспективалы түрлеріне (соның ішінде электромобильдер мен гибриді автомобильдер, тиісті инфрақұрылымды дамыту) деген қолжетімділік тұрғысынан өңірлік ерекшелікті ескере отырып, 2014 - 2015 жылдары автокөлік паркінің оңтайлы құрылымы және үлес шығарындыларын кеміту және энергия тиімділігін арттыру үшін әр өңір бойынша автокөлік паркінің оңтайлы құрылымына көшу жөніндегі «жол картасы» бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ККМ (жинақтау), ИЖТМ, МГМ, ПМ, облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері, «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ (келісім бойынша)	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді

54	Тұрғындардың үнемді автомобильдерді сатып алуын арттыру мақсатында қаржылық ынталандыру жасау бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ИЖТМ (жинақтау), ККМ, ЭБЖМ, Қоршағанортанині	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
55	Автомобиль паркін жаңартуды ынталандыру және көлік секторындағы энергия тиімділігін арттыру үшін көлік құралдарын кәдеге жарату жөніндегі бағдарламаны әзірлеу	Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы	ИЖТМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
56	Халықаралық тәжірибені ескере отырып, жанармай сапасы стандарттарын өзекті ету бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	МГМ (жинақтау), ИЖТМ, Қоршағанортанині	2014 жылғы наурыз	талап етілмейді
5. Электр энергетикасын дамыту жөніндегі шаралар					
Қолданыстағы электр станцияларының қоршаған ортаға әсерін азайта отырып, барынша жұмыс істеу мерзімін ұзарту жөніндегі іс-шаралар					
Барлық қолданыстағы электр станцияларының қалған жұмыс істеу мерзімі мен жаңғырту кестесін айқындау үшін техникалық жай-күйіне аудит пен энергия аудитін жүргізу					
57	Қазақстан Республикасының «жасыл» экономикаға көшуі жөніндегі тұжырымдамада көзделген секторды дамытудың қағидаттары мен индикаторларын ескере отырып, 2050 жылға дейінгі перспективамен 2030 жылға дейінгі электр энергиясы мен қуаттылықтың болжамдық балансын әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ (жинақтау), ЭБЖМ, «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ АҚ (келісім бойынша)	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
58	Қазақстан Республикасының «жасыл» экономикаға көшуі жөніндегі тұжырымдамада көзделген секторды дамытудың қағидаттары мен индикаторларын ескере отырып, 2050 жылға дейінгі перспективамен 2030 жылға дейінгі жылу энергиясының болжамдық балансын әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ (жинақтау), ЭБЖМ, «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ АҚ (келісім бойынша)	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
59	Энергетикалық блоктар бойынша барлық қолданыстағы электр станцияларының қалған жұмыс істеу мерзімін айқындау (пайдалану сағаттары мен есепті жылдарда) және техникалық жай-күйіне жүргізілген аудит пен энергия аудитіні талдау нәтижелері бойынша жаңғырту кестесін жасау	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2014 жылғы желтоқсан (нәтижелерді жыл сайын талдай отырып)	талап етілмейді
Зиянды заттардың шығарындылары бойынша заманауи стандарттарға қол жеткізу мақсатында 2020 жылдан кейін пайдаланылатын қолданыстағы жұмыс істейтін электр станцияларын, ең алдымен, шаң, күкірт қостотығы мен азот тотығы шығарындыларын ұстап қалу үшін шаң-газ тазартқыш жабдықтарды орната отырып жаңғырту					
60	Ағымдық жаңғырту жоспарларын техникалық жай-күй аудиті мен жаңғыртуды қажет ететін электр станциялары бойынша энергия аудиті нәтижелерімен сәйкестендіру	ИЖТМ-ге жаңғырту кестесі	ИЖТМ	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
61	Техникалық жай-күй аудиті мен энергия аудитінің нәтижелерімен жаңғырту жоспарларын жыл сайын жаңартуды қамтамасыз ету	ИЖТМ-ге жаңғырту кестесі	ИЖТМ	2014 жылғы желтоқсан (бұдан әрі жыл сайын)	талап етілмейді
62	Отын тиімділігі мен экологиялық шығарындылар тұрғысынан жылу және электр энергиясын өндіру бойынша озық халықаралық технологиялар тізілімін жасау	ИЖТМ бұйрығы	ИЖТМ	2013 жылғы қыркүйек (бұдан әрі жыл сайын)	талап етілмейді

63	Жылу және электр энергиясын өндіру бойынша озық халықаралық технологиялар тізілімінде сипатталған стандарттарға сәйкестік тұрғысынан жоспарларды бағалау нәтижелері негізінде Жаңа электр станцияларының құрылысын келісу және оған рұқсат беру жөніндегі қағидаларды әзірлеу	ИЖТМ бұйрығы	ИЖТМ (жинақтау), Қоршағанортанині	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Ірі қалаларда көмірмен жұмыс істейтін қолданыстағы электр станцияларын газға ауыстыру					
64	Астана және Алматы қалаларында қолданыста көмірмен жұмыс істейтін станциялар мен ЖЭС-ті газға ауыстыру арқылы жаңғырту жоспарларын әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ (жинақтау), Қоршағанортанині, МГМ, облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
65	Халқы 300 000-нан асатын қалаларда қолданыстағы көмірмен жұмыс істейтін станциялар мен ЖЭС-ті газға ауыстыру арқылы жаңғырту жоспарларын әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ (жинақтау), Қоршағанортанині, МГМ	2014 жылғы шілде	талап етілмейді
Жаңартылатын энергия көздерін дамыту					
66	ЖЭК қолдау жөніндегі ведомстваралық комиссия құру	Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің өкімі	Қоршағанортанині (жинақтау), ИЖТМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
67	Жаңартылатын энергия көздерінің барлық түрлерінің әлеуеті бойынша (күн, жел, су, биомасса және геотермальді көздер) атлас әзірлеу	Қазақстанның ЖЭК атласы	Қоршағанортанині (жинақтау), ИЖТМ	2015 жылғы маусым	талап етілмейді
68	Нақты жобаларды, орындау мерзімдерін көрсете отырып, «2013 – 2020 жылдарға арналған Қазақстандағы баламалы және жаңартылатын энергия көздерін дамыту жөніндегі іс-шаралар жоспарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 25 қаңтардағы № 43 қаулысында көзделген ЖЭК орналастыру жоспарын жаңарту	Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы	Қоршағанортанині (жинақтау), ИЖТМ, ЭБЖМ	2014 жылғы наурыз	талап етілмейді
Атом энергетикасын дамыту есебінен электр энергетикасын болашақта әртарапандыру кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі шаралар қолдану					
69	Атом энергетикасындағы қауіпсіздікті бақылау және қауіпсіздік стандарттарының сақталуын қадағалау бойынша ИЖТМ Атом энергетикасы комитетінің жауапкершілігін арттыру үшін өкілеттіктерді қайта қарау	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
70	Болашақта АЭС-ті пайдаланудан уран қалдықтарын орналастыруға және сақтауға қатысты осындай қалдықтарды басқару және шығарғаннан кейін қоршаған ортаны тазартуды қаржыландыру тетіктерін енгізу бағдарламасын әзірлеу	Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы	ИЖТМ (жинақтау), Қоршағанортанині, ЭБЖМ	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Еліміздің солтүстік, шығыс және оңтүстік облыстарында газ инфрақұрылымын дамыту					

71	Қазақстан Республикасын газдандырудың бас схемасын әзірлеу және барлық облыстар мен Астана және Алматы қалаларын 2030 жылға дейін газдандырудың өңірлік схемаларын іске асыру шеңберінде жаңа газ және жаңғыртылатын көмірмен жұмыс істейтін электр станцияларын, сондай-ақ ірі елді мекендердегі қазандықтарды отынмен қамтамасыз ету үшін қажетті газ инфрақұрылымын салу жөніндегі жоспарларды қоса алғанда, Қазақстан Республикасының газ саласын дамытудың ұзақ мерзімді бағдарламасын әзірлеудің орындылығына бірлескен талдау жүргізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	МГМ (жинақтау), ИЖТМ, ЭБЖМ, Қоршағанортaмині, ӨДМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
----	--	---	---	----------------------	-----------------

6. Қалдықтарды басқару жүйесін жетілдіру шаралары

72	Мыналарды қамтитын тұрмыстық қатты қалдықтарды басқару жүйесін жаңғырту бағдарламасын әзірлеу: - инвестицияларды тарту тетіктерінің сипаттамасы, мысалы, үлкен қалаларда мемлекеттік-жеке меншік әріптестік арқылы және шағын елді мекендерде муниципалдық құрылымдар деңгейінде бюджеттік ресурстар есебінен, сондай-ақ ТҚҚ басқару бойынша қызметтер ақысының баға белгілеуге қойылатын тәсілдерді жаңарту және бір ізге салу; - ТҚҚ мәселелері бойынша түрлі министрліктер мен ведомстволар арасындағы өзара іс-қимыл тетіктерін сипаттау және ұлттық, өңірлік және жергілікті деңгейлерде өзара қарым-қатынас жүйесі; - тұтынушылардан тұрмыстық қалдықтарды бөлек жинау жөніндегі іс-шаралардың сипаттамасы; - санитариялық талаптарға сәйкес келетін көлік инфрақұрылымын дамыту, полигондар, анаэробтық биореакторларды салу жоспарларының сипаттамасы, оның ішінде техникалық және экономикалық тұрғыдан орынды болған жағдайда кәріздік тазарту құрылыстары және сұрыптайтын зауыттар/қондырғылар тұнбасын пайдалану мүмкіндігімен	Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы	Қоршағанортaмині	2013 жылғы тамыз	талап етілмейді
73	Мына салаларды қамтитын өнеркәсіптік қалдықтарды басқару бағдарламасын әзірлеу жөнінде ұсыныстар енгізу: - қалдықтардың нақты санын және полигондарды орналастыру орындарының жай-күйін көрсету үшін Қалдықтарды жіктеу қағидаларын пысықтау және оларды еуропалық стандарттарға сәйкес келтіру; - өнеркәсіптік қалдықтардың негізгі қоқыс төгу орындарына аудит жүргізу жоспары; - өнеркәсіптік қалдықтарды қайта өңдеу инфрақұрылымдары мен кәсіпорындарын құру жөніндегі жоспарлар (оның ішінде олардың орнықты	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Қоршағанортaмині (жинақтау), ИЖТМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді

	жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін ынталандыруды енгізу); - тұрақты органикалық ластаушыларды және өзге де қауіпті қалдықтарды кәдеге жарату технологияларын қоса алғанда, экологиялық технологиялар мен процестерді енгізу жөніндегі жоспарлар				
74	Республикалық, облыстық, аудандық маңызы бар қалалар деңгейінде өндіріс және тұтыну қалдықтарын орналастырудың, қалдықтарды көму аумақтарының, тұрмыстық қоқыстарды төгу жерлерінің, тұрмыстық қоқысты желдетуге ұшыраған аумақтардың өңірлік картасын әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Қоршағанортामині (жинақтау), облыстардың, Астана және Алматы қалаларының әкімдері	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
75	Мыналар: оларды сақтау жөніндегі шарттардың ілеспе стандарттарға сәйкестігі, сондай-ақ стандарттарға сәйкес келтіру үшін шығындарды бағалау; қайта пайдалану/өңдеу және қайта пайдаланудың және/немесе өңдеудің экономикалық және экологиялық орындылығы үшін құрамында жарамды заттардың болуы тұрғысынан барлық ірі өнеркәсіптік қалдықтар полигондарына мұқият аудит жүргізу жөнінде ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Қоршағанортамині (жинақтау), ИЖТМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
76	Іс-шараларды іске асыру мерзімдерін көрсете отырып, өнеркәсіптік қалдықтары бар қоқыс орындарындағы жерлерді рекультивациялау жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Қоршағанортамині (жинақтау), ИЖТМ	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
77	Өнеркәсіптік кәсіпорындар (шошқа кешендері, құс фабрикалары, сүт-тауарлық фермалар) үшін мал шаруашылығы қалдықтарын кәдеге жарату мәселесі бойынша проблемаларға талдау жүргізу және ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	АШМ (жинақтау), Қоршағанортамині	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
78	Химиялық заттардың денсаулыққа тигізетін қауіпті залалы туралы алдын ала хабарлау жүйесін және сақтандыру шараларын қоса алғанда, жұмыс орындарында химиялық заттарды өндірумен және пайдаланумен және қоршаған ортаға химиялық заттардың таралуымен байланысты тәуекелдерді бағалауды жүргізу бойынша ұсыныстар енгізу; ластанған аумақтар мен жұмыс орындарында тұрып жатқан тұрғындар үшін тәуекелді төмендетуге арналған алдын алу және оңалту шараларын әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортамині (жинақтау), ДСМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
79	Газарту мен қалпына келтіруді қажет ететін аумақтарды анықтау мақсатында қалдықтар үйінділерінен ластанған жер телімдеріне оңалту және алдын алу шараларын қабылдау, сәйкестендіру және зерттеу мақсатында жер үсті және жер асты суларының, топырақтың және атмосфералық ауаның ластануы туралы дұрыс жедел деректерді алу үшін аумақтық талдау зертханаларының техникалық әлеуетін нығайтуды қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортамині (жинақтау), ДСМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
80	Мемлекеттік қызметшілердің, оның ішінде кеден қызметі қызметкерлерінің, өнеркәсіп және жұртшылық өкілдерінің қауіпті химиялық заттардың қоршаған орта мен тұрғындар денсаулығына зиянды әсері туралы, химиялық	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортамині (жинақтау), ДСМ, ИЖТМ, Қаржымині,	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді

	заттарды әкелуді және әкетуді негізделген реттеудің (оқу курстары, тренингтер, семинарлар, дөңгелек үстелдер, жұмыс орнында оқыту ұйымдастыру) маңыздылығы туралы хабардар болуын арттыру жөніндегі іс-шаралар әзірлеу және енгізу бойынша ұсыныс енгізу		ТЖМ		
7. Ауаның ластануын төмендету жөніндегі шаралар					
Өнеркәсіпте ауаның ластануын төмендету жөніндегі іс-шаралар					
81	Электр энергиясын, жылу энергиясын өндірушілермен және өзге де ірі индустриялық компаниялармен бірлесіп, еуропалық стандарттарға жақындатылған шығарындылар жөніндегі (озот оксиді, күкірт оксиді, қатты бөліктер және басқа) стандарттарды жаңарту бойынша ұсыныстар әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Қоршағанортaмині (жинақтау), ИЖТМ	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
82	Стандарттарды еуропалық нормативтерге сәйкестендіру үшін өндіру және өнеркәсіп объектілерінде шығарындылар (Nox, Sox, ҚБ) жөніндегі стандарттарды сақтау үшін шығарындылардың жаңа стандарттарына көшу және шаң газ тазартқыш құрал-жабдықтарды орнату жоспарларын әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	ИЖТМ	2014 жылғы маусым	талап етілмейді
83	Шығарындылар деңгейін неғұрлым тиімді бағалау және оған мониторинг жүргізу және республикалық бюджетке тигізетін әсерін бағалауды қоса алғанда, шығарындылар жөніндегі жаңа стандарттардың сақталуын бақылау бойынша ұсыныстар әзірлеу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Қоршағанортaмині (жинақтау), ИЖТМ, ЭБЖМ	2014 жылғы маусым	талап етілмейді
84	Қазақстан Республикасында парниктік газдар шығарындыларын саудалау жүйесін жақсарту мақсатында өнім бірлігіне шығарындылардың үлес салмағы бойынша бенчмаркинг жүйесін құру және қабылдау бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині (жинақтау), ИЖТМ	2014 жылғы маусым	талап етілмейді
85	Жобаларды верификациялау, валидациялау (детерминациялау) және парниктік газдарды түгендеу туралы есепті растауды жүзеге асыратын аккредиттелген тәуелсіз ұйымдарды тексеру жүйесін әзірлеу бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині	2014 жылғы маусым	талап етілмейді
Көлік секторында ауа ластануын төмендету жөніндегі іс-шаралар					
86	Автомобиль көліктерінен атмосфераға тасталатын газдар бойынша стандарттарды олардың еуропалық нормативтерге сәйкестігі мәніне қайта қарау	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Қоршағанортaмині (жинақтау), МГМ, ККМ	2016 жылғы шілде (МӨЗ жетілдіру кестесін есепке ала отырып)	талап етілмейді
87	Шығарынды газдардың сапасына автомобиль көлігіне жыл сайынғы инспекциялар жүргізу бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині (жинақтау), ККМ	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
88	Алматы және Астана қалаларында, ірі қалаларда қоғамдық көлікті газ отынына көшіру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині (жинақтау), МГМ, облыстардың,	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді

			Алматы және Астана қалаларының әкімдері		
8. Биологиялық ресурстарды дамыту, сақтау және орнықты пайдалану жөніндегі іс-шаралар					
89	Қазақстан Республикасының биологиялық ресурстарын сақтау мен дамытудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасын әзірлеу	Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы	Қоршағанортaмині	2014 жылғы шілде	талап етілмейді
90	Қазақстан экономикасының орман секторын дамытудың 2020 жылға дейінгі бағдарламасын әзірлеу	Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы	Қоршағанортaмині	2014 жылғы 4-тоқсан	талап етілмейді
91	Балық шаруашылығын дамытудың 2020 жылға дейінгі бағдарламасын әзірлеу	Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы	Қоршағанортaмині (жинақтау), АШМ	2014 жылғы 4-тоқсан	талап етілмейді
9. Гидрометеорологиялық қызметті дамыту жөніндегі шаралар					
92	Қазақстан Республикасының Ұлттық гидрометеорологиялық қызметін дамытудың 2014 – 2018 жылдарға арналған салалық бағдарламасын әзірлеу	Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысы	Қоршағанортaмині	2013 жылғы 4-тоқсан	талап етілмейді
10. Қазақстан Республикасының «жасыл экономикаға» көшуі жөніндегі тұжырымдаманы іске асыру барысын жариялауға бағытталған сыртқы саяси іс-шаралар					
93	ОА, ЕЭК және АТМЭЭК елдерінің, БҰҰ, АДБ, донор-мемлекеттердің және басқа халықаралық және өңірлік ұйымдардың қатысуымен, жасыл және орнықты өсу мәселелерінің қамтылуымен Орталық Азия елдерінің интеграциясына арналған ОАЭБҰҰАБ экономикалық форумын ұйымдастыру және өткізу бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	СІМ (жинақтау), Қоршағанортaмині	2013 жылғы қараша	талап етілмейді
94	«Жасыл көпір» әріптестік бағдарламасы бойынша жыл сайынғы Халықаралық көрме-конференциясын ұйымдастыру және өткізу жөніндегі ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині (жинақтау), «Астана ЭКСПО-2017» ҰК» АҚ (келісім бойынша)	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
11. Пилоттық жобалар					
Электр энергетикасы және энергия тиімділігі саласында пилоттық «жасыл» аудандарды құру					
95	«Жандану» экокешені» пилоттық жобасын іске асыру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Алматы облысының әкімі	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
96	Астана қаласында ЭКСПО-2017 көрмесінің ауданын «үшінші индустриялық революцияның» (жаңартылатын энергия көздерін пайдаланумен энергетикалық тұғырнама, энергия жинақтаудың инновациялық әдістерін қолдану, энергияны «ақылды желілер» арқылы бөлу, «энергия үнемдейтін»	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині (жинақтау), «Астана ЭКСПО-2017» ҰК» АҚ (келісім	2014 жылғы маусым	талап етілмейді

	үйлер салу, электр және будан двигательдерін пайдаланып көлік инфрақұрылымдарын салу, энергия тиімділігінің ең жаңа стандарттарын сақтау, қалдықтарды басқару және материалдарды пайдаланудың тұйықталған циклы және басқа) қағидаттарына сәйкес жобалау бойынша ұсыныстар енгізу		бойынша)		
97	Алматы қаласының төңірегіндегі төрт серіктес-қаланың базасында «Green 4» жобасын «үшінші индустриялық революцияның» (жаңартылатын энергия көздерін пайдаланумен энергетикалық тұғырнама, энергия жинақтаудың инновациялық әдістерін қолдану, энергияны «ақылды желілер» арқылы бөлу, «энергия үнемдейтін» үйлер салу, электр және будан двигательдерін пайдаланып көлік инфрақұрылымдарын салу, энергия тиімділігінің ең жаңа стандарттарын сақтау, қалдықтарды басқару және материалдарды пайдаланудың тұйықталған циклы және басқа) қағидаттарына сәйкес жобалау бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині (жинақтау), Алматы облысының, Алматы қаласының әкімі	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
98	Астана мен Алматы қалаларында, сондай-ақ басқа да ірі қалаларда энергия тиімділігінің ең жаңа стандарттары мен технологияларын, энергия айналымы жөніндегі технологияларды (жылыту және желдету) қолданып және жаңартылатын энергия көздерімен (ғимараттардың шатырына күн панельдерін орнату) ықпалдасып «энергия үнемдейтін» үйлерді жобалау және салу бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині (жинақтау), Астана, Алматы қалаларының және басқа тиісті облыстардың әкімдері	2016 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
99	Астана және Алматы қалаларында автокөлікті жеткізуді, жеткілікті көлемде тиісті инфрақұрылымды құруды қоса алғанда, электромобильдер мен будан автомобильдерді пайдалануға енгізу жөніндегі пилоттық жобаларды іске қосу (автомобиль электр станциялары) және автомобильдерге қуат беруді қамтамасыз ету үшін жаңартылатын энергия көздерінен «таза» энергияны ішінара пайдалану бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Қоршағанортaмині (жинақтау), Астана және Алматы қалаларының әкімдері, таңдалған аудандар нарығында электр энергиясын жеткізетін энергия генерациялаушы және энергия өндіруші компаниялар (келісім бойынша)	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
100	Өндіруші қуаттарды жаңғырту бағдарламасы аясында 100 МВт-дан белгіленген қуатта таңдалған ЖЭС/ЖЭО озық қолжетімді технологияларды пайдалана отырып, шаңды-газды тазалау қондырғыларын орнату бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	ИЖТМ (жинақтау), Қоршағанортaмині, энергия генерациялаушы компаниялар (келісім бойынша)	2014 жылғы маусым	талап етілмейді
101	«Жасыл экономика» қағидаттарына сәйкес бірнеше (2-3) пилоттық тірек	Қазақстан	Қоршағанортaмині	2014 жылғы	талап етілмейді

	ауылдық елді мекендерді, шалғайдағы ауылдар мен кенттерді трансформациялау жоспарын әзірлеу және оларды қайта құруды жүзеге асыру: ұлттық желіге біріктірілмеген жаңартылатын энергия көздерін пайдалану, тиімді ауыл шаруашылығы (тамшылатып суаруды пайдалану арқылы жылыжай шаруашылығын құру арқылы), қалдықтарды орталықтандырылған жинауды, кәдеге жаратуды және қайта өңдеуді ұйымдастыру, тұйық ресурстық циклге көшу бойынша ұсыныстар енгізу	Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	(жинақтау), АШМ, ӨДМ, тиісті облыстардың әкімдері	желтоқсан	
102	Елдің тұтынылатын ресурстарының барлық түрлері бойынша (ЖЖМ, жылу, электр энергиясы, су) шынайы уақыт режимінде визуалдау арқылы Астана қаласындағы диспетчерлікке елдің автоматтандырылған ресурсты есепке алу жүйесін құру туралы ұсыныс енгізу, бұл аумақтар, өнеркәсіп салалары, қала және ауыл тұрғындары және т.б. бөлігінде табиғат пайдаланушылардың (кәсіпорындар, мекемелер, тұрғындар) ресурстарды нақты пайдалануын көруге, сондай-ақ шешу әдістерін ұсыну арқылы осал және проблемалық тұстарын анықтауға мүмкіндік береді. Жүйе тұтынушылардың алғашқы деңгейінде датчиктермен және бақылаушылармен жабдықталады (үй шаруашылықтарының, мекемелердің, ұйымдардың жылу-, су-, энергия есебі; әуе, автомобиль және теміржол көліктерін қоса алғанда, ЖЖМ бекеттерінде сатылымды бақылау және т.б.). Бақылаудың келесі деңгейі ресурстарды бөлу және тасымалдау деңгейінде жүзеге асырылады (трансформаторлық кіші станциялар, су бөлу тораптары, мұнай базалары және т.б.). Бақылаудың соңғы деңгейі – өндірушідегі есеп (ЖЭО, ЖЭС, МӨЗ және т.б.). Жүйе ресурстардың ұтымсыз, артық пайдалануын, сондай-ақ оның жоғалуын анықтай отырып, деректерді бақылауды, жинауды, жинақтауды, талдауды жүзеге асыратын болады	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортанині (жинақтау), ИЖТМ, ӨДМ, Астана қаласының әкімі	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
103	Астана және Алматы қалаларында көшені жарықтандыруды энергияны үнемдеу шамдарына ауыстыру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Астана және Алматы қалаларының әкімдері	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Ауыл шаруашылығындағы және су ресурстарын басқарудағы пилоттық жобалар					
104	Қарыздар бойынша кепілдіктер, кредиттер бойынша пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау немесе басқа да шаралар түрінде, сондай-ақ мемлекеттік-жеке меншік әріптестік тетігі арқылы ауыл шаруашылығында жобаларды ұзақ мерзімді қаржыландыру құралдарын ұсыну бойынша пилоттық жобаларды әзірлеу және іске қосу бойынша ұсыныстар енгізу (мысалы, жылыжай шаруашылықтарын салу кезінде күрделі шығындарды жабу, био-, эко-, органикалық өнімдерді өндіру үшін ауыл шаруашылығы құрылымдарын сертификаттау бойынша)	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортанині (жинақтау), АШМ, тиісті облыстардың әкімдері	2014 жылғы шілде	талап етілмейді
105	Балқаш-Алакөл бассейнінде суды пайдалану лимиттерін басқару жөніндегі пилоттық жобаны іске қосу жөнінде ұсыныстар енгізу (нарықтық тетіктер негізінде лимиттерді икемді басқару)	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортанині (жинақтау), тиісті облыстардың	2014 жылғы шілде	талап етілмейді

			әкімдері		
106	Тұйық циклді технологияны пайдалана отырып, әр 1 га алаңға мақта өсіру үшін пайдаланылатын қолданыстағы ауыл шаруашылығы жерлерінің орнына 3-5 пилоттық жылыжай шаруашылықтарын салу мәселесі жөнінде ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині (жинақтау), АШМ, Оңтүстік Қазақстан облысының әкімі	2014 жылғы шілде	талап етілмейді
107	Айқындалған пилоттық облыстардың әрқайсысында 50-100 га-ға тамшылатып суару пайдаланылатын ауыл шаруашылығы жерлері алаңын кеңейту жөнінде ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині (жинақтау), АШМ, тиісті облыстардың әкімдері	2014 жылғы шілде	талап етілмейді
108	Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігі Балық шаруашылығы комитеті «Қазақ өндірістік-жерсіндіру станциясы» РМҚК базасында құнды, сирек және жойылу қаупі бар жас балық түрлерінің шабақтарын өсіру бойынша молықтыру кешенін құру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині	2014 жылғы шілде	талап етілмейді
109	Қоршағанортaминінің Су ресурстары комитеті мен нақты бассейндер деңгейінде инспекциялар арасында су ресурстарының жай-күйі туралы ақпаратпен алмасу үшін онлайн-алаңдарды құру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині	2014 жылғы шілде	талап етілмейді
110	Алматы және Астана қалаларында жасыл қорды тамшылатып және нақты суару жүйелерін енгізу бойынша ұсыныстар енгізу (ЖСҚ әзірлеу және ұңғымаларды, суару жүйелерін салу)	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Алматы және Астана қалаларының әкімдері	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Қалдықтарды басқару және ауаның ластануын төмендету саласындағы пилоттық жобалар					
111	Өнеркәсіптік ластануды жою бойынша пилоттық жобаны іске асыруға арналған пилоттық алаңдарды таңдау (тау-кен өндіру немесе өнеркәсіп кәсіпорындары), өнеркәсіптік ластану салдарын жоюға және болашақта ластанудың пайда болуына жол бермеуге бағытталған іс-шараларды жоспарлау және іске асыру	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Қоршағанортaмині	2014 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
112	Астана және Алматы қалаларының пилоттық аудандарында қатты тұрмыстық қалдықтарды жеке жинауды және кейіннен қайта өңдеуді ұйымдастыру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортaмині (жинақтау), Астана және Алматы қалаларының әкімдері	2013 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
113	Ақтау қаласында қатты тұрмыстық қалдықтарды басқару секторын жаңғырту жобасын іске асыруды қамтамасыз ету	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Маңғыстау облысының әкімі (жинақтау), Қоршағанортaмині	2016 жылғы желтоқсан	6120 млн. теңге, халықаралық қаржылық институттарының гранттары, қарыздары
114	МЖӘ жобасын іске асырудың мысалы ретінде Қарағанды облысының қатты	Қазақстан	Қарағанды	2016 жылғы	50 млн. евро, жеке

	тұрмыстық қалдықтарын басқару секторын жаңғырту жобасын іске асыруды қамтамасыз ету	Республикасының Үкіметіне ақпарат	облысының әкімі (жинақтау), Қоршағанортанині	желтоқсан	инвестициялар
115	Алматы қаласында автомобиль көлігінің қозғалысы шектелген аймақты енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Алматы қаласының әкімі	2015 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
Экожүйелерді тиімді басқару саласындағы пилоттық жобалар					
116	Алматы қаласында коммуналдық шаруашылықты (саябақтар, скверлер, су объектілері) басқару жүйесіне аутсорсинг тетігін, оның ішінде МЖӘ негізінде енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Алматы қаласының әкімі	2015 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
117	Алматы қаласының орман және қалалық жасыл қорын өсіру үшін көшет материалымен қамтамасыз ету жүйесін (оның ішінде МЖӘ қағидаттары негізінде питомниктер) дамыту	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ақпарат	Алматы қаласының әкімі	2015 жылғы желтоқсан	талап етілмейді
118	Астана қаласында эко-бақ құру бойынша ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортанині (жинақтау), Астана қаласының әкімі	2014 жылғы шілде	талап етілмейді
119	Аумақтарды экологиялық аймақтау негізінде олардың табиғи-ресурстық әлеуетін жоғалту тәуекелі мен деңгейін ескере отырып, бірыңғай Экологиялық кадастрдың деректер базасын және тізілімін қалыптастыру жөнінде ұсыныстар енгізу	Қазақстан Республикасының Үкіметіне ұсыныстар	Қоршағанортанині	2014 жылғы шілде	талап етілмейді

Ескертпе:

- Іс-шаралар бойынша шығыстар көлемі тиісті кезеңге арналған республикалық бюджетті бекіту және нақтылау кезінде нақтыланатын болады

Аббревиатуралардың толық жазылуы:

Қаржымині – Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі

ӨДМ – Қазақстан Республикасы Өңірлік даму министрлігі

Еңбекмині – Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі

ККМ – Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігі

СІМ – Қазақстан Республикасы Сыртқы істер министрлігі

ИЖТМ – Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі

МММ – Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі

БҒМ – Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

МГМ – Қазақстан Республикасы Мұнай және газ министрлігі

Қоршағанортанині – Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрлігі

АШМ – Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі

ІМ – Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігі

ТЖМ – Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрлігі

ЭБЖМ – Қазақстан Республикасы Экономика және бюджеттік жоспарлау министрлігі

ДСМ – Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі
СА – Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
ТМРА – Қазақстан Республикасы Табиғи монополияларды реттеу агенттігі
МҚІА – Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігі
БҚА – Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау агенттігі
«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ – «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамы
«Астана ЭКСПО – 2017» ҰК» АҚ – «Астана ЭКСПО – 2017» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы
ҚТҚ – қатты тұрмыстық қалдықтар
ГТА – гендік түрлендірілген ағза
ГТӨ – гендік түрлендірілген өнім
ТКШ – тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы
ҚНЖҚ – құрылыс нормалары және қағидалары
ЖЭО – жылу электр орталығы
ЖЭС – жылу электр станциясы
ЖЭК – жаңартылатын энергия көздері
АЭС – атом электр станциясы
ОАЭБҰҰАБ – Орталық Азия экономикаларына арналған Біріккен Ұлттар Ұйымының арнайы бағдарламасы
ОА – Орталық Азия
ЕЭК – Еуропалық экономикалық комиссия
ЭСКАТО – Азия және Тынық мұхитына арналған экономикалық және әлеуметтік комиссия
АДБ – Азия даму банкі
БҰҰ – Біріккен Ұлттар Ұйымы
ЖСҚ – жобалау-сметалық құжаттама
МЖӨ – мемлекеттік-жеке меншік әріптестік
МВт – мегаватт
NOx – азот оксиді
SOx – күкірт оксиді
ҚБ – қатты бөліктер
ҒЗИ – ғылыми-зерттеу институты
КО – Кеден одағы